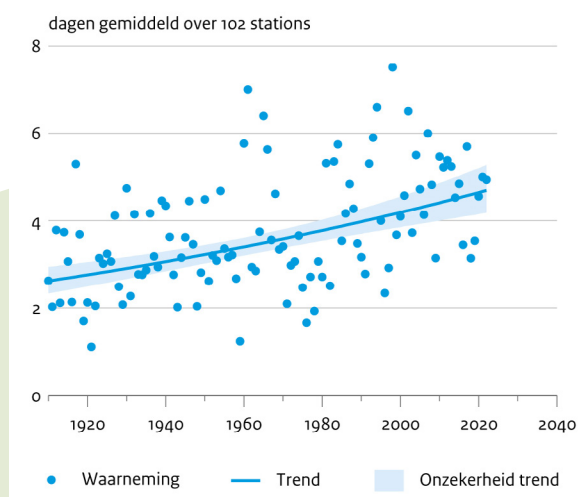

NEM Dagactieve zoogdieren Konijntelling

Klimaatverandering en de uitdagingen voor de Konijntelling in de duinen

Door klimaatverandering verandert de leefomgeving in Nederland, voor zowel dier als mens. Extremere weersomstandigheden kunnen zowel leiden tot extreme hitte, maar ook resulteren in veel meer nattigheid. In Nederland is de kans op extreme neerslag significant toegenomen, met een stijging van het gemiddeld aantal dagen met meer dan 20 mm neerslag van 2,6 dagen in 1910 naar 4,7 in 2022 (80% toename), en een toename van dagen met zware neerslag (>50 mm) van 5,3 dagen in 1951 naar 9,8 dagen in 2022 (85% toename). Deze toename hangt samen met meerdere factoren, waaronder de stijging van de jaargemiddelde temperatuur en de sterke opwarming van de Noordzee.

Met de gevolgen van deze ontwikkelingen hebben wij nu al te maken. De Konijntelling in de duinen is een transect-telling in kust-regio's die gebaseerd is op vaste routes, welke zo gekozen zijn dat de ligging een goede doorsnede is van alle habitats in een duingebied. Omdat vanuit een auto geteld wordt, zijn de routes beperkt tot straten en wegen. Het rijden van de routes wordt in de laatste jaren enorm bemoeilijkt door nattigheid in het voor- en najaar. Er zijn steeds meer routes die niet meer te tellen zijn vanwege de nattigheid: de straten en wegen staan dan onder water.

► **Figuur 1** Aantal dagen met meer dan 20 mm neerslag. Bron: KNMI.

Als dit slechts incidenteel gebeurt, kunnen de aantallen konijnen voor de niet gereden route of transecten bijgeschat worden, maar alleen regelmatige echte tellingen kunnen waarborgen dat deze bijschattingen realistisch blijven. De terreinbeherende organisaties hebben echter steeds vaker moeite om de standaardroutes voldoende keren te rijden. Soms zijn de routes niet meer te berijden, of door rijden is het risico groot dat wegen en het duinlandschap teveel schade oplopen, omdat de bodem te nat en te slap geworden is om een auto te kunnen dragen.

Voor een betrouwbare langjarige trend is het zo stabiel mogelijk tellen van vaste transecten cruciaal, maar de praktijk is inmiddels weerbarstig dankzij de klimaatverandering. We zijn daarom in gesprek met het CBS om mogelijkheden te bekijken hoe veranderingen in routes verwerkt kunnen worden zonder een trendbreuk te veroorzaken.

NEM Meetprogramma Dagactieve Zoogdieren Saskia Ruth (landelijk coördinator)